

24.05.2021

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

VNS 3/2021 VP, VALTIONEUVOSTON SELONTEKO JULKISEN TALOUDEN SUUNNITELMASTA VUOSILLE 2022–2025

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja esittää seuraavaa koskien Julkisen Talouden Suunnitelmaa vuosille 2022 – 2025:

Yleistä

- SLC toteaa, että Valtioneuvoston selonteko JTS 2021–2024 annetaan haasteellisessa ajankohdassa. Hallituksen toimenpiteet koronaviruksen leviämisen estämiseksi ovat toimineet hyvin verrattuna muihin maihin ja rokoteohjelma etenee nopeasti. Toivottavasti hallitus ja viranomaiset voivat vähentää rajoittavia toimenpiteitä nopealla aikataululla, jos tautitilanne sallii. Pandemian negatiiviset vaikutukset talouteen tulemme näkemään vielä useita vuosia. Siksi SLC pitää hallituksen puoliväliriihen päätöstä korottaa vaalikauden kehystä vuosille 2022–2023 vastuullisena toimenpiteenä tässä tilanteessa.
- SLC pitää tärkeänä työllisyydelle ja Suomen taloudelliselle toipumiselle, että hallitus on kehysriihessä hallitusohjelman mukaiseen kehysääntöön sisältyvään poikkeusolojen mekanismiin vuosina 2021 ja 2022 varannut 500 miljoonaa euroa/vuosi kertaluonteisiin menoihin. SLC nostaa esille metsäsektorin, jonka nyt pitää saada myönteisiä rahoituspäätöksiä, jotka stimuloivat investointihalukkuutta erityisesti metsäalalla ja puurakentamisessa.
- Suomen maatalous ja koko elintarvikeketju on koko pandemian aikana toiminut vastuullisesti ja noudattanut tarkasti viranomaisten suosituksia ja rajoituksia. Ruoantuotanto ja jalostus on toiminut hyvin ja luotettavasti. Siitä huolimatta maatalouden kannattavuus on edelleen huono. LUKE:n kirjanpitolitastot tuovat tuottajien taloudellisen tilanteen karusti esille.
- Ravintolasektori on erittäin vaikeassa taloudellisessa tilanteessa rajoitusten vuoksi. Myös muut suurkeittiöt ovat joutuneet supistamaan toimintaansa, kun esimerkiksi koulutilat ovat olleet kiinni. Ne alkutuottajat ja elintarvikkeiden jalostajat, jotka myyvät tuotteensa suoraan suurkeittiöihin ovat joutuneet tilanteeseen, jossa kannattavan toiminnan jatkaminen COVID-19 epidemian rajoitusten aikana on hävinnyt täysin.
- SLC huomauttaa, että Suomen kokonaisveroaste on suhteellisen korkea verrattuna kilpailijamaihin ja että verotuksen kiristämiseen ei ole varaa ilman että kilpailukykyimme vientimarkkinoilla kärsii.

Maa- ja metsätalousministeriö

- SLC tukee hallitusohjelman CAP-linjausta ja pitää tärkeänä että Suomi aktiivisesti vaikuttaa EU:n maatalouspolitiikan uudistukseen. SLC:n mielestä Suomi onnistui varsin hyvin neuvotteluissa EU:n tulevasta rahoituskehystä vuosille 2021–2027 ja elpymisrahoituksesta joka koskee maaseuturahaston 2021–2022.

- SLC pitää erittäin tärkeänä, että hallitus on varannut 7 788 miljoonaa euroa rahoituskauden 2021–2027 maatalouden ja maaseudun kehittämiseen kansalliseen rahoitukseen. EU-tasolla ja kansallisella tasolla tehdyt päätökset antavat mahdollisuuden turvata rahoituksen tason vähintään nykytasolla.
- SLC on huolissaan maa- ja metsätalousministeriön määrärahatason leikkaamisesta 35 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Summa on erittäin merkittävä ja verrattuna esimerkiksi ympäristöministeriön vastaavaan leikkaustarpeeseen, joka on 5 miljoonaa euroa vuonna 2023, se on täysin kohtuuton ottaen huomioon, että YM:n pääluokka on yli 50 prosenttia korkeampi vuonna 2021 kuin vuonna 2019.
- JTS:ssa pidetään kiinni myös maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteistä. On erittäin tärkeää, että mahdollisten toimenpiteiden vaikuttavuus on korkea. Tämä vaatii, että tutkimuksessa painotetaan käytännönläheisiä ja taloudellisesti järkeviä toimenpiteitä. SLC ehdottaa, että uusi Ilmastorahasto voisi tukea myös biokaasuhankkeita.

Liikenne- ja viestintäministeriö

- SLC pitää erittäin tärkeänä, että voimme pysäyttää ja vähentää liikenneverkon korjausvelkaa. SLC on huolestunut liikenneverkoston kunnosta ja painottaa että päätetty 110 miljoonan euron säästö 2023 ja eteenpäin kohdistetaan muuhun, kun perusväylän ylläpidon määrärahaan. SLC alleviivaa myös, että alhaisempi tieverkosto on erittäin tärkeä huoltovarmuudelle.

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Lomituslainsäädäntö on tärkeä viljelijöiden sosiaaliturva. Lomituslainsäädäntö on osittain vanhentunut ja SLC pitää tärkeänä, että se uudistetaan. SLC pitää hyvänä, että Välitä viljelijästä-hanke jatkuu.

Valtiovarainministeriö

- SLC pitää hyvänä, että on päätetty luopua energiantensiivisen teollisuuden energiaveron palautusjärjestelmästä ja alentaa II veroluokan sähkövero EU:n minimiin. Veromuutokset tukevat uusiutuvan energian käytön lisäämistä. On erittäin tärkeää, että sekä maatalouden- että kasvihuonesektorin sähkövero alennetaan EU:n minimiin.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Mats Nylund
keskusliiton puheenjohtaja